

Altijd boos

‘Ik vind hem gewoon zo stom!’ Nina stond met gebalde vuisten midden in de kamer. Ze praatte harder dan ze wilde. ‘Hij is altijd boos. Sinds hij om de hoek woont, spelen er veel minder kinderen op straat. Ze zijn bang dat hij hun bal of skateboard afpakt en kapotmaakt.’

‘Dat klinkt inderdaad heel stom,’ zei mevrouw Vis rustig. Ze zat op de bank van het hoofdkwartier, dat eigenlijk de zolder was van haar huis. Met haar gerimpelde handen trok ze haar dikke vest wat strakker om zich heen. Het was zaterdagmiddag, buiten ging de herfstwind net liggen, op de kantelramen plakten natte bladeren. ‘Hoe oud is hij?’

‘Veertien, of zo,’ zei Nina.

‘En hij woont nu een halfjaar bij je in de buurt?’ vroeg mevrouw Vis door.

‘Iets langer.’ Nina plofte neer op de bureaustoel en sloeg haar armen over elkaar. ‘En ik heb hem al die tijd nog

nooit gewoon zien doen. Hij stampt rond en schopt naar alles wat hij tegenkomt, hij voetbalt nors op het pleintje verderop, hij fietst kwaad door de straat en let niet op het verkeer.'

'Maar toch...' Alfa zei het zacht en keek haar vriendin aan. 'Nien, je weet dat het niet uitmaakt wat je van hem vindt. Denk aan regel 5.'

'Ga weg met je regel 5,' bromde Nina. Ze bonkte met haar linker regenlaars op de houten vloer. 'Er zijn zo veel aardige, lieve mensen die we kunnen helpen. Waarom zouden we nog een minuut aan Ralf besteden?' Ze zei zijn naam alsof het een grom was. *Rawf*.

'Ik heb je nog nooit zo over iemand horen praten,' zei Ruben, die vanaf de bank naast de oude mevrouw Vis het gesprek had gevolgd.

Nina haalde haar schouders op. 'Hij heeft de driewieler van een buurmeisje gesloopt omdat ze tegen hem op was gefietst. Ze is twee! En hij schreeuwt naar je als je langsloopt en je gezicht hem niet aanstaat. Dat roept hij dan ook: "Je gezicht staat me niet aan!"'

Alfa moest lachen.

'Hij klinkt als een pestkop,' zei Ruben. 'Als iemand die me zou uitlachen.'

'Zeker,' zei Nina. 'Omdat je een bril draagt, omdat je kleiner bent dan hij, omdat je toevallig langs hem over de stoep loopt.'

'Maar het Ministerie helpt iedereen, niet alleen wie je aardig vindt.' Alfa stond op van het kleed en liep naar de regels die aan de zoldermuur hingen.

1. Hulp is anoniem (niemand mag ervan weten).
2. Je mag jezelf niet helpen (wie voor het Ministerie werkt, helpt anderen).
3. We vinden zelf problemen (geen oproepjes en we vragen mensen nooit of we ze kunnen helpen).
4. We zitten niemand dwars (als onze hulp ervoor zorgt dat iemand anders pech heeft, dan doen we het niet goed).
5. Het Ministerie helpt iedereen (niet alleen wie je aardig vindt).

‘Regel 5 is er niet voor niks,’ zei Alfa. ‘Toen ik Ralf hoorde praten, wist ik zeker dat het een zaak voor ons was.’

‘Wat zei hij nou precies?’ vroeg Ruben. ‘Je zat verstopt achter een auto en toen hoorde je hem met iemand bellen. En deze keer moet je haar laten uitpraten, Nina.’

‘We deden verstoppertje bij Nina in de straat,’ zei Alfa.

‘We komen nooit meer in de straat om de hoek,’ onderbrak Nina haar. ‘Nu hij daar woont.’

‘Nien!’ riep Ruben.

‘Sorry...’

‘Ik verstopte me dus wél om de hoek,’ ging Alfa verder. ‘Ik zat achter een busje en toen hoorde ik Ralf praten aan de telefoon terwijl hij voor zijn huis stond.’

‘En wist je dat hij die pestkop was?’ vroeg Ruben.

Alfa haalde haar schouders op. ‘Ik kende Nina’s verhalen wel, maar daar dacht ik niet meteen aan. Ik hoorde een jongen praten over de scheiding van zijn ouders, dus ik luisterde, omdat het een probleem voor ons kon zijn. Hij zei dat-ie school haatte, dat-ie geen vrienden meer had en dat-ie zijn vader vaker wilde zien maar dat niet durfde te zeggen tegen

zijn moeder. Hij had het over advocaten waar zijn ouders mee praten en dat hij daar hoofdpijn van kreeg.'

'En met wie belde hij?' vroeg Ruben.

'Weet ik niet,' antwoordde Alfa. 'Het was duidelijk iemand die slimme vragen stelde. Over hoe hij zich voelde, en zo.'

'Tss,' deed Nina.

'Wat?' vroeg Alfa.

'Hij voelde natuurlijk weer de neiging om iemand in elkaar te slaan.'

'Zoiets zei hij ook,' antwoordde Alfa. 'Niet letterlijk iemand in elkaar slaan. Maar hij zei dat hij alles stom vond en dingen wilde slopen.'

'Hij lijkt me zo boos, omdat er dingen moeizaam gaan in zijn leven,' zei mevrouw Vis. 'Zijn ouders gaan duidelijk door een ingewikkelde scheiding en het gaat niet goed op school.'

'Nee, zeg,' zei Nina, 'daar doe ik niet aan mee.'

'Waarom niet?' vroeg mevrouw Vis verbaasd, ze draaide haar gezicht naar Nina.

'Aan hem begrijpen en hem dan zielig vinden.' Nina schudde beslist haar hoofd. 'Het is heel erg naar als je ouders scheiden. Maar Alfa's ouders zijn ook gescheiden en Alfa is ook geen bruto die peuters pest.' Ze keek naar haar vriendin, met haar vriendelijke ogen en lieve glimlach. Alfa was het tegenovergestelde van een bruto die peuters pestte. 'Die jongen heeft al zo vaak mijn humeur verpest. Door hem ben ik op mijn hoede in m'n eigen straat.'

Nina zuchtte. Alles op zolder irriteerde haar als ze aan Ralf dacht. De vale plekken in het oude kleed op de grond deden haar denken aan de gaten in haar broek van toen hij expres

tegen haar aan was gefietst. De glanzende computer die ze van het Internationale Genootschap hadden gekregen zouden ze nu moeten gebruiken om h em te helpen. Ze vond zelfs de boekenkasten stom, met de donkere, dikke boeken vol zaken van het oude Ministerie van Oplossingen. Uit 1804, 1926, 1950.

‘Vroeger hielpen ze vast ook geen pestkoppen,’ zei ze hardop.

‘Ik weet nog wel een zaak van toen ik tweeëntwintig was,’ begon mevrouw Vis te vertellen. ‘We moesten een dame helpen die zich schaamde omdat ze niet kon zwemmen. Ze ging nooit naar zee of naar het meertje net buiten de stad, en haar kinderen kwamen er daarom ook niet. We hebben haar een zwemcursus cadeau gedaan, zogenaamd als prijs bij een buurtloterij.’

‘Dat klinkt helemaal niet stom,’ zei Ruben.

‘O! Maar dat was ze wel,’ zei mevrouw Vis. ‘Wat een vervelende vrouw! Altijd zuur en vol zelfmedelijden, boos op iedereen in de wereld. En ze was veel te streng voor haar kinderen. Ik wilde die tegoedbon voor de cursus gelijk weer afpakken zodra ik een praatje met haar had gemaakt.’ Mevrouw Vis glimlachte. ‘Tirza weet dat vast ook nog wel. Jul lie moeten haar trouwens straks maar vragen naar de brief uit Genève die we hebben gekregen. Dan voelt ze zich ook weer betrokken. Ze was nogal mopperig over het feit dat we in het hoofdkwartier gingen vergaderen.’

Net als mevrouw Vis had Tirza toen ze jong was bij het oude Ministerie van Oplossingen gewerkt. Nu logeerde ze een tijdje bij mevrouw Vis in de woonkamer. Ze was een van de slimste mensen die Nina kende, maar lichamelijk kon ze

steeds minder. Tirza wilde nooit precies zeggen hoe oud ze was, maar ze was minstens tweeënnegentig. Ze had nog niet zo lang geleden een nieuwe heup gekregen. De operatie had haar geholpen, maar ze was er ook ouder door geworden, brozer. Ze kon de trap niet op, daarom vergaderden ze soms beneden. Maar vandaag even niet, want ze hadden de computer nodig en die bleef veilig op zolder. Mevrouw Vis was ook heel oud en ze was blind, maar zij kon nog best traplopen.

‘Wat voor brief heeft Tirza?’ vroeg Alfa. ‘Hebben we iets verkeerd gedaan?’

Mevrouw Vis lachte. ‘Integendeel. Het is een uitnodiging. Lees hem straks zelf maar, hij ligt naast mijn stoel.’

Nina stond vast op om naar beneden te gaan, maar draaide zich weer om. ‘Maar toen u die zure dame hielp die niet kon zwemmen, wilde u niet liever andere mensen helpen?’

Mevrouw Vis dacht even na. ‘Misschien wilde ik dat wel, maar dit was nu eenmaal de zaak die ik moest oplossen. Soms vinden problemen jou in plaats van andersom, dan moet je ze niet negeren. Zo is dat in deze zaak ook. Het probleem van Ralf heeft ons bereikt, en nu mogen we niet doen alsof het niet bestaat.’

‘Maar wat is het probleem van Ralf precies?’ vroeg Ruben. ‘Dat hij school haat? Dat hij geen vrienden heeft? Dat zijn ouders gescheiden zijn? Dat hij meteen slaat en schopt als hij iemand niet aardig vindt?’

‘Allemaal tegelijk misschien,’ zei Alfa.

‘En toch zijn er genoeg betere zaken te vinden,’ zei Nina. ‘In mijn klas zit een meisje met een lievelingsnichtje in Pakistan. Ik wil geld inzamelen en een vliegticket voor haar kopen,

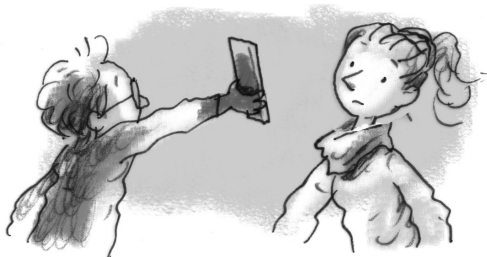
want ze missen elkaar heel erg. En bij mijn oma en opa in de straat staat een tehuis waar altijd oude mensen voor het raam van de kantine zitten en die staren maar wat en zwaaien naar je als je langsloopt, dus volgens mij vervelen ze zich. Daar wil ik ook wat mee, als Ministerie.'

'We kunnen toch aan meerdere zaken tegelijk werken?' vroeg Ruben.

Nina liet haar schouders hangen. 'Ik vind Ralf stom.'

Mevrouw Vis glimlachte. 'Ja, dat is duidelijk. En toch...'

'Ik weet het,' zei Nina. 'En toch moeten we hem helpen.'

Een etterbak

Beneden wreef Tirza in haar handen toen Nina over de nieuwe zaak vertelde. ‘Heerlijk, een etterbak helpen.’ De oude vrouw zat half overeind, tegen twee dikke kussens aan in het ziekenhuisbed dat midden in de huiskamer stond. Nina had haar laarzen uitgetrapt en was aan haar voeten-eind gaan zitten.

Zoals altijd had Tirza lippenstift op en zat haar donkergeverfde haar in een warrige knot boven op haar hoofd. Ze had een bril aan een felrood touwtje om haar nek en een leesbril op haar voorhoofd.

‘Wat is er nou leuk aan een etterbak helpen?’ Nina had zich er bijna overheen gezet, maar voelde de irritatie weer op-laaien.

‘Dan werk je niet vanuit medelijden,’ zei Tirza. ‘Zelfs niet vanuit sympathie. Dan werk je alleen om het probleem op te lossen. Dat maakt dit soort zaken tot een puzzel, iets

waar je over moet nadenken zonder dat je emoties in de weg zitten.’

‘Hm.’ Nina knikte. Zo had ze het nog niet bekeken. Ze stond op van het bed en liep op haar sokken naar de stoel van mevrouw Vis. Ze hield van het zachte kleed in de woonkamer. En van het licht. Dat kwam van een grote kroonluchter die aan het plafond bungelde. Door die lamp, het pluizige kleed en de vele boekenkasten, had Nina altijd het gevoel dat ze in een oude bibliotheek zaten. Midden in de kamer stond de grote stoel van mevrouw Vis, waar haar twee katten nu spinnend op lagen te slapen. Op de grond naast de leuning lag een envelop. ‘Weet u al wat daarin staat?’

‘Zeker,’ zei Tirza. Ze keek Nina aan met een fonkeling in haar ogen. ‘Als iedereen beneden is, mag je de brief lezen. Zijn de anderen al met de zaak begonnen? Ze zijn zo lang boven.’

Nina hopte weer op het bed. Ongeduldig legde ze de envelop op haar knieën. ‘Ze zoeken Ralfs naam en adres op. En Alfa zet de zaak vast in de computer.’

‘Met dat ding van jullie kun je zoeken in alle overheidsbestanden, toch?’

‘Ja,’ zei Nina. ‘Heel handig, we kunnen in alle documenten van de politie, de gemeente, de belastingdienst. En die van de gewone ministeries in Den Haag.’

‘Toen ik vroeger bij het Ministerie werkte, moesten we zelf de archieven in duiken,’ zei Tirza. ‘Uren heb ik tussen de stoffige mappen gezeten met m’n pen en papier. En maar bladeren tot ik de juiste gegevens had gevonden.’

‘Klinkt ook best spannend,’ zei Nina.

‘Dat was ook zo,’ zei Tirza. ‘Maar dit gaat sneller.’

Nina hoorde gestommel op de trap en een paar seconden later kwam Ruben binnenstuiven. ‘We weten op welke school hij zit! En we hebben zijn adressen! Dus we kunnen onderzoek gaan doen. Dit is hem toch?’ Hij hield zijn telefoon voor Nina’s neus.

Nina zag een profielfoto van een jongen met een stevige neus, lichtbruin haar en grijsgroene ogen. ‘Dat is hem.’

Achter Ruben verschenen mevrouw Vis en Alfa.

‘Hij heet De Zwaan van zijn achternaam,’ zei de oude vrouw, ze leunde op Alfa’s arm. ‘Hij woont sinds acht maanden in dat huis bij jou in de buurt, Nina. Daarvoor woonden ze als gezin aan de andere kant van de stad.’

‘Zijn ouders hebben overal ruzie over,’ zei Alfa. Ze bracht mevrouw Vis naar haar diepe leunstoel, de katten sprongen weg, en ging daarna zelf aan tafel zitten. ‘Over elke stap van de scheiding.’

‘Eerst hebben ze geprobeerd eruit te komen met een mediator,’ vertelde mevrouw Vis. ‘Dat is iemand die ouders helpt met het regelen van alle belangrijke dingen als ze gaan scheiden. Maar dat werd niks.’

‘En nu?’ vroeg Nina.

‘Nu hebben ze allebei een advocaat en is er een rechtszaak,’ zei mevrouw Vis. ‘We hebben de papieren gezien die de advocaten hebben ingediend. Ze zijn het niet eens over geld en hun oude huis en over hoe vaak Ralfs vader hem mag zien.’

‘Ze zijn een soort vijanden van elkaar geworden,’ zei Alfa. ‘En Ralf zit daartussenin.’

‘Dat lijkt me vreselijk,’ zei Ruben. ‘Als je ouders elkaars vijanden zijn.’

‘Zou je er kinderen van gaan uitschelden?’ vroeg Nina.

‘Nee, dat niet,’ zei Ruben. ‘Maar ik zou wel chagrijnig worden.’

‘Wat we nu weten, is dat Ralf verhuisd is,’ zei mevrouw Vis. ‘Dat hij boos en gemeen doet, geen vrienden heeft, en dat zijn ouders net zijn gescheiden.’

‘Dat hij niet zo vaak bij zijn vader is,’ vulde Ruben aan.

‘En dat hij op het Assencollege zit,’ zei Alfa. ‘In de tweede klas.’

‘Ik zie hem best vaak voetballen op het pleintje,’ zei Nina.

‘Nou, daar kunnen we al heel wat mee,’ antwoordde Tirza. ‘Stap één in deze zaak is uitzoeken wat precies het probleem is dat we moeten oplossen.’

Nina opende haar mond, maar Alfa was haar voor. ‘Niet dat hij stom is! Maar waarom hij zo stom dóét.’

Nina glimlachte.

‘Komt Kai morgen nog?’ vroeg mevrouw Vis.

Kai werkte ook als ambtenaar, als officieel medewerker van het Ministerie. Maar hij woonde helemaal in Rotterdam en zat sinds kort in de eerste klas, waardoor hij het drukker had dan de anderen. Hij kwam in het weekend vaak een middag naar het hoofdkwartier, en Nina vond dat gezellig en irritant tegelijk. Ze werd een beetje onrustig van Kai, omdat hij per ongeluk de leukste jongen was die ze kende. Ze wilde gewoon samenwerken en niet steeds warrig giechelen als hij wat zei. ‘Hij komt morgen,’ zei ze.

‘Kai kan het beste contact leggen met Ralf,’ antwoordde Tirza. ‘Hij zit ook op de middelbare school en hij ziet eruit alsof hij veertien zou kunnen zijn, ook al is-ie twaalf.’

‘En ze houden allebei van voetbal,’ zei Ruben.

‘Dat is een goeie,’ zei Nina. ‘Kai moet komen voetballen op het plein als Ralf er ook is.’

‘Is het niet te koud aan het worden om te voetballen?’ vroeg mevrouw Vis.

‘Nee, hoor, ze gaan de hele winter door op dat plein,’ antwoordde Nina. Ze schudde haar hoofd. ‘Maar ik zie nog steeds niet voor me dat je een gesprek zou kunnen hebben met Ralf. Hij gromt alleen en geeft je dan een duw.’

‘Ik ga wel mee,’ zei Ruben.

‘Om Kai te beschermen?’ Nina keek verrast naar Ruben. Hij was nog maar negen jaar oud en zeker een kop kleiner dan zij. Ralf was juist een kop groter.

‘Met z’n tweeën ben je sterker dan alleen.’

Ruben zei het zo plechtig dat Nina alleen maar kon knikken. ‘En wat gaan jullie dan onderzoeken, tijdens het voetballen?’ vroeg ze.

‘We willen weten of Ralf altijd zo stom is, of dat hij zo is geworden door de scheiding,’ zei Ruben. ‘We kunnen tijdens het voetballen dingen aan hem vragen. Misschien kunnen we zijn ouders weer bij elkaar brengen als we er meer over weten.’

‘Nou...’ zeiden Tirza en mevrouw Vis tegelijk.

‘Jij eerst,’ zei Tirza.

‘Liefde is een van de lastigste onderdelen in bijna elke zaak,’ begon mevrouw Vis. ‘Liefde en gezondheid. We kunnen als Ministerie mensen niet beter maken en we kunnen ze niet verliefd laten worden op elkaar.’

‘En geloof ons, we hebben het vaak geprobeerd,’ vulde Tirza aan.

Mevrouw Vis gniffelde. ‘We hebben ruziënde koppels samen op vakantie gestuurd...’

‘... en dan gingen ze door met ruziën in de Pyreneeën,’ zei Tirza.

‘En mensen opnieuw bij elkaar brengen die met advocaten een scheiding proberen te regelen?’ Mevrouw Vis maakte een sissend geluid. ‘Niet aan beginnen.’

Ruben haalde zijn schouders op. ‘Misschien kan het in deze zaak wel. Ze zijn pas acht maanden uit elkaar.’

Nina zuchtte. ‘Ralf was vast al onmogelijk vóórdat zijn ouders gingen scheiden. Hoe vaak moet ik nog zeggen dat-ie stom is?’

‘Elke dag, denk ik,’ zei Alfa met een glimlach.

‘Dat mag best,’ zei mevrouw Vis. ‘Als we ons werk maar goed doen. En de eerste taak is contact leggen met die jongen.’

‘Mag ik deze nu dan eindelijk openmaken?’ De brief uit Genève wiebelde ongeduldig mee met Nina’s knieën.

‘Ja,’ zei Tirza. ‘Ga je gang.’